

POSTANOWIENIE

14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 14 września 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku M. W.
z udziałem T. T.
o podział majątku,
na skutek skargi kasacyjnej T. T.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z 31 sierpnia 2022 r., II Ca 285/18,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

T. T. – uczestniczka postępowania z wniosku M. W. o podział majątku wspólnego wywiodła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 31 sierpnia 2022 r., którym zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w Wieliczce z 9 listopada 2017 r.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca uzasadniła występowaniem istotnego zagadnienia prawnego o następującej treści: *Czy w sprawie o podział majątku wspólnego małżonków, obejmującego nieruchomość obciążoną hipoteką zabezpieczającą udzielony małżonkom kredyt bankowy, sąd - przydzielając tę nieruchomość na własność jednego z małżonków - ustala jej wartość z pominięciem wartości obciążenia hipotecznego, czy też dokonując odliczenia wartości obciążenia hipotecznego od wartości nieruchomości oraz oczywistą zasadnością, wynikającą z naruszenia art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1*

k.p.c. poprzez oddalenie przez Sąd II instancji, wniosków skarżącej o powołanie innego biegłego rzeczoznawcy majątkowego i przyjęcia za podstawę ustalenia wartości nieruchomości stron opinię biegłej, nie uwzględniającej w swej treści obowiązującego prawa przy ustalaniu i szacowaniu wartości nieruchomości zabudowanych, a także posługującej się błędną interpretacją pojęcia "powierzchnia użytkowa".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona,

to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie czyni zadość tym wymaganiom. Po pierwsze zagadnienie przedstawione przez skarżącą było już przedmiotem rozważań powiększonego składu Sądu Najwyższego, zakończonych wydaniem uchwały z 28 marca 2019 r., III CZP 21/18, OSNC 2019, nr 9, poz. 88. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy wskazał, że różnorodność stanów faktycznych i osobistych sytuacji (byłych) małżonków nie pozwala na wydanie abstrakcyjnego rozstrzygnięcia opowiadającego się jednoznacznie za koniecznością uwzględnienia obciążenia kredytowego nieruchomości w czasie dokonywania podziału majątku albo jej brakiem. Opisany przez skarżącą stan rozbieżności poszczególnych orzeczeń sądowych wydawanych w tego rodzaju sprawach jest zatem stanem pożądanym ze względu na znaczne różnice występujące pomiędzy poszczególnymi stanami faktycznymi.

Natomiast zgodnie z art. 286 k.p.c. sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona do sprawy zawiera istotne braki, sprzeczności, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności. Nie można przyjąć, iż sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Decydujące w tym przypadku jest bowiem powstanie niedających się usunąć po zapoznaniu się z pierwszą opinią, ewentualnie po przedstawieniu biegłemu dodatkowych pytań wątpliwości sądu

rozpoznającego sprawę, nie zaś strony (zob. np. postanowienia SN z 24 maja 2023 r., I USK 127/22; 25 czerwca 2021 r., V CSKP 247/21; z 14 listopada 2018 r., I CSK 283/18).

Uwzględniając powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

AD
[ms]